

Pendonistes, pregoners i mantenidors

Enguany serà portadora del pendó principal a la processó de la Verge de la Cinta l'alcaldesa de la ciutat Meritxell Roiger. Ha estat convidada pel primer majordom de la Confraria, que és qui té el privilegi de la designació. La pendonista ha escollit per acompanyar-la els presidents de la Creu Roja a Tortosa i el de Càritas. Els anteriors alcaldes, Felipe Tallada, Joan Sabaté i Ferran Bel també havien estat pendonistes

Josep Bayerri Raga,
periodista



Dins del complet programa de festes que, any rere any, acompanyen la jornada de la Cinta, hi ha dos actes singulars per la seua rellevància social, malgrat que són sovint menys tinguts per bona part de la ciutadania. Es tracta de la designació de qui ha de portar l'estendard principal de la processó, i qui pronuncia el pregó de festes.

Fins a la dècada dels setanta les Festes de la Cinta tenien un caràcter bàsicament religiós i marcadament polític. Bona part d'esdeveniments importants en la vida local es feien coincidir amb les festes i sempre se cercava la presència d'una personalitat important amb l'excusa de portar el pendó de la processó. Fins a la caiguda de la dictadura era gairebé sempre política i d'alt nivell del règim franquista. El 1943, per exemple, fou el director de *Regiones Devastadas* que l'endemà va lliurar les claus als adjudicataris d'habitatges a les "Casas baratas"; van seguir un llarg llistat de directors i presidents d'organismes de l'Estat. El 1959 fou l'alcalde

de Barcelona que actuà de mantenidor als Jocs Florals celebrats aquell any; després van venir uns quants alcaldes però van seguir els directors generals, governadors i fins i tot ministres (el de comerç el 1970, el Turisme el 1976 i el subsecretari d'Educació el 1974). Entre 1979 i 1986 de la mà de José Celma, que també fou pendonista, va arribar l'obsessió militarista per aconseguir la instal·lació de l'exèrcit a Tortosa; foren pendonistes els tinentes generals caps de l'exèrcit Gabeiras, Ascano i Gutiérrez Mellado, el director de la Guàrdia Civil i el 1997 la ministra d'Educació Esperanza Aguirre. Tal vegada per compensar, els anys següents carregaren amb l'estendard més alcaldes, molts dels consellers del Govern de Catalunya i els mateixos presidents Pujol, Mas i Puigdemont; arquebisbes de Barcelona, de Tarragona, de Toledo, de Madrid, l'abat de Montserrat, un alt càrrec del Vaticà, el superior dels Jesuïtes i la de les Germanes de la Consolació. El pendó de la Cinta, com es pot veure, té connotacions de tota mena, fins i tot algunes difícils d'entendre com l'any 1998, que fou el gerent de la fundació d'un Banc de Madrid.

Pel que fa al pregó, l'any 1953 va entrar en servei Ràdio Tortosa i aquell mateix any comença la lectura del pregó de festes, retransmès per l'emissora el dissabte vespra de la Cinta. La major part d'anys es llegia directament o es gravava i algunes vegades se celebrava a l'ajuntament. El primer pregoner fou l'alcalde Esteban Albacar Ferrando, al qual van seguir personatges del poder polític d'aleshores. A la llista hi figuren tots els governadors de Tarragona i els presidents de la Diputació, delegats provincials dels ministeris i alts càrrecs relacionats amb l'Administració espanyola; el canonge Aureli Querol i el publicista Mariano Jover foren de les poques excepcions. L'any 1977, amb l'arribada de la democràcia s'amplià el perfil dels pregoners per a incorporar-s'hi diputats i senadors electes, però continua la llista de governadors i alcaldes. És a partir de 1985 que comencen a intervenir-hi els alts càrrecs de la Generalitat.

Mentrestant, a partir de 1966 eren escollides les pubilles i d'entre ells nomenada la reina de les Festes. Això obligava a celebrar un acte de proclamació que era de fet l'inici de les festes. Hi havia un parlament



L'any 1972 fou pendonista el governador de Tarragona Antonio Aigé Pascual, acompanyat pel president de la Diputació José Clua Queixalos i el procurador en Cortes Fernando Bau Carpi.

perquè un personatge glossés la significació de l'esdeveniment, com una mena de mantenidor dels antics Jocs Florals. Durant 28 anys es simultaniejaven els dos discursos (pregó de festes i parlament de les pubilles). Durant els primers anys es volia evitar que l'acte de les pubilles tingués significació política escollint persones del món cultural local, president d'entitats o fins i tot professors d'universitat. Al final, però, es tornà a imposar la lògica de la política circumstancial; el 1979, en el marc de la febre militarista, féu de mantenidor un coronel de l'exèrcit i després van seguir polítics, càrrecs de l'administració de la Generalitat i en concret diversos consellers, alguns dels quals ja havien intervingut

abans fent el pregó o com a pendonistes. El 1990 fou el president del Senat espanyol.

Des de 1995 es va eliminar el pregó radiat i des d'aleshores se celebra un acte únic amb la proclamació de les pubilles al Parc. Els primers anys es mantingué el model anterior: més consellers, més alcaldes, més delegats del govern fins que s'ha produït un canvi significatiu a partir del 2007. Els darrers deu anys, com fou al principi, han estat persones vinculades a la vida cultural o l'activitat social de Tortosa: Gerard Verges, "els Quicos", Maria Cinta Llasat, Lluís Lamote, Cinta Adell, José Luis Mora, José M. Charvarria, Pere Estupinyà i Ana Maria Bel, enguany... tant de bo que continuï així. ■